במאי קמיפלגי תנא דבי ר' ישמעאל. דמייתי ליה סלעם לרבויי רשמו מרוך ומייתר ליה חגב למעוטי לרעור ומנא דבריימא קמייתא דמיבעי ליה כולהו לגופייהו: **תנא דבי רב.** קרי לבריימא קמייתא שמנויה בתורת כהנים דמקרי ספרא דבי רב לפי שהיה שגור בפיו

במאי קמיפלגי תנא דבי רב ותנא דבי רבי ישמעאל בראשו ארוך קמיפלגי תנא דבי רב סבר אשר לו כרעים כלל ארבה סלעם חרגול חגב למינהו פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט דמיניה אין דלאו דמיניה לא ומרבי דדמי ליה משני צדדין תנא דבי ר' ישמעאל סבר אשר לו כרעים כלל ארבה סלעם חרגול חגב פרט למינהו חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט ומרבי כל דדמי ליה בחד צד [ו]והא לא דמי כללא קמא לכללא בתרא כללא קמא אשר לו כרעים אמר רחמנא דאית ליה אבול דלית ליה לא תיכול כללא בתרא עד דשוו בארבעה סימנין [ז]תנא דבי ר' ישמעאל בכללי ופרטי כי האי גוונא דאין ודאמרי' נמי בעלמא דדאין תנא דבי ר' ישמעאל בכללי ופרטי כי האי גוונא מהכא: אמר מר אי שמו חגב יכול אין בו כל הסימנין הללו ת"ל למינהו עד שיהו בו כל הסימנין הללו אין בו כל הסימנין הללו מהיכא תיתי ארבה וחרגול כתיב אי לא כתיב סלעם כדקאמרת השתא דכתיב סלעם לרבויי ראשו ארוך אימא לירבי נמי כל דהו קמ"ל מאי שנא התם דאמרת סלעם זה רשון חרגול זה ניפול ומאי שנא הכא דאמרת סלעם זה ניפול חרגול זה רשון [ח]מר כי אתריה ומר כי אתריה: ובדגים כל שיש לו סנפיר וקשקשת: [ט]תנו רבנן [י]אין לו עכשיו ועתיד לגדל לאחר זמן כגון הסולתנית והעפיאן ה"ז מותר יש לו עכשיו ועתיד להשירן בשעה שעולה מן המים כגון אקונם

הפורח נכון. שט נהן על פני המים: **הקטועין נו.** יותר מן הסנפירין שאין זזין מאליהן אלא בידים אבל כל הסנפירין הוא יכול לבשכון: **הסולתנים.** מין דגים קטנים בלע"ז טוניי"ש: **העפיאן.** מין דגים גדולים ועבים: **אקונם.** מין דגים קטנים שאין להם קשקשת: **לעזי רש"י**

טונינ"א. טונה.

שיטה מקובצת

ו) שלשה צדדים (מכל צדיהם) אלא לרבות: **ז)** כשנצרך יותר משני צדדין במקום שיהיו הצדדין שוין ולפי דברי אלה נצרך כאן יותר משלשה צדדין למאן דאמר כללא קמא דוקא אפי' אין כאן אלא שני צדדין חשובין ושוין ויש צדדין אחרים גרועים מהם: **ח)** כמו שפי' גם רש"י ולפי זה:

רבינו גרשום

מהיכא תיתי ארבה וחרגול כתיב. ובענין דיהא שוה לארבה וחרגול מה ארבה וחרגול דיש להן ד' סימנין אף כל (ונרבי) [ולא נרבי] אלא שיש בו ארבעה סימנין: ומ"ש התם סלעם זה רשון כו' תנא קמא דר' ישמעאל מר כי אתריה כו'. כלומר באתריה דמר קרו הכי ובאתריה דמר קרו הכי: [כתוב בגליון] פירוש גבחת גבהות בשדרה שלו כעין גמל. ארבה אין לו גבחת ולא זנב. סלעם יש לו גבחת ויש לו זנב. חרגול יש לו גבחת ויש לו זנב. ארבה זה גובי אין לו גבחת. סלעם זה רשון יש לו גבחת. חרגול זה נפיל יש לו גבחת ויש לו זנב. חגב זה נדיין. ד' פעמים למינהו להביא צפורת (ברודי"ר) [כרמים] ויוחנה ירושלמית וערצוביה והרובנית. ואלו הן ד' סימנין. ד' רגלים וד' כנפים וקרסולים וכנפיו חופות רוב עוביו ורוב אורכו [אחרת]. כללא קמא אשר לוא כרעים כללא בתרא למינהו להביא את שיש לו ד' סימנין:

ערה א מיי' פ"ע מהל' מאכלות אסורות הל' כד סמג עשין סב טוש"ע י"ד סי' פג סעיף ג:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה וכ"ת (בדף הקודם) וכו' כדי להוסיף ג' לדגין אלא לרבות כל"ל ומיבעי מכל לדגיהן ממחק: **(ב)** בא"ד צריך שיהא דומה לפרט וה"ה אם ה' כ' לדגין וגרועין כמו השלך צריך שיהא לכולן: **(ג)** בא"ד במקום שיהיו היותר משני וכו': **(ד)** בא"ד חסונין שוין וים לדגין כל"ל ומיבעי לו ממחק: **(ה)** בא"ד כמו שפירש רש"י ולפ"ז כל"ל ומיבעי אם ממחק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה בגמ' וכו' מפני שמולף עליהם יין ועיע. נ"ב לעיל דף סד ע"ב בתוס' ד"ה גיעולי ביציט וכו':